

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Możliwości i bariery stosowania nawozów wapniowych wg ekspertów Kwestionariusz ankiety nr .....

Szanowni Państwo!

W imieniu zespołu naukowego z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, zwracamy się z uprzejmą prośbą o udzielenie odpowiedzi na pytania zawarte w poniższej ankiecie.

Celem podjętych badań jest rozpoznanie możliwości i barier wykorzystania wapnowania gleb do poprawy efektywności ekonomicznej produkcji rolnej oraz ograniczania eutrofizacji wód powierzchniowych.

Status respondenta:

☐ pracownik Urzędu Gminy	☐ pracownik Urzędu Marszałkowskiego	☐ pracownik ODR
☐ pracownik Starostwa Powiatowego	☐ pracownik KOWR	☐ pracownik WFOŚiGW
☐ pracownik Urzędu Wojewódzkiego	☐ pracownik ARiMR	☐ pracownik RDOŚ
☐ pracownik Lasów Państwowych	☐ pracownik OSCh-R	☐ pracownik RZGW
☐ pracownik innej instytucji (jakiej?)		

Staż pracy: .....lat

- Czy w Pana/i rejonie badanie pH gleby jest powszechną praktyką stosowaną przez rolników?**
 zdecydowanie tak   raczej tak   raczej nie   zdecydowanie nie   nie mam zdania
- Czy w Pana/i rejonie ilość stosowanych przez rolników nawozów wapniowych jest wystarczająca?**
 zdecydowanie tak   raczej tak   raczej nie   zdecydowanie nie   nie mam zdania
- Czy w Pana/i rejonie wapnowanie jest powszechną praktyką stosowaną przez rolników?**
 zdecydowanie tak   raczej tak   raczej nie   zdecydowanie nie   nie mam zdania
- Czy poleciliby/a Pan/i stosowanie wapnowania gleb rolnikom?**
 zdecydowanie tak   raczej tak   raczej nie   zdecydowanie nie   nie mam zdania
- Jak często Pana/i zdaniem należy wapnować glebę (proszę wpisać):** .....
- Proszę wyrazić swoją opinię nt. poniższych stwierdzeń:**

	Zdecyd. tak	Raczej tak	Nie wiem	Raczej nie	Zdecyd. nie
– odczyn gleby ma wpływ na zdrowotność roślin i ich plon	☐	☐	☐	☐	☐
– odczyn gleby wpływa na przyswajalność mikro- i makroelementów przez rośliny	☐	☐	☐	☐	☐
– wapnowanie poprawia warunki wzrostu i rozwoju większości roślin uprawnych	☐	☐	☐	☐	☐
– wapnowanie zwiększa działanie nawozów azotowych	☐	☐	☐	☐	☐
– wapnowanie zwiększa działanie nawozów potasowych	☐	☐	☐	☐	☐
– wapnowanie zwiększa działanie nawozów fosforowych	☐	☐	☐	☐	☐

Operacja „Możliwości i bariery wykorzystania wapnowania gleb do poprawy efektywności ekonomicznej produkcji rolnej oraz ograniczenia eutrofizacji wód powierzchniowych” współfinansowana przez „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Umowa o dofinansowanie nr KSOW/6/2022/079

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

– wapnowanie umożliwia uzyskanie wysokich plonów przy jednoczesnym ograniczeniu stosowania innych nawozów	☐	☐	☐	☐	☐
– zastosowanie nawozów wapniowych tlenkowych szybciej podnosi wartość pH gleby niż zastosowanie nawozów wapniowych węglanowych	☐	☐	☐	☐	☐
– niski odczyn gleby zwiększa wrażliwość roślin na krótkotrwałe susze	☐	☐	☐	☐	☐

7. Jaka jest wiedza rolników w Pana/i rejonie na temat wapnowania gleb:

- bardzo wysoka   wysoka   średnia   niska   bardzo niska   nie mam zdania

8. Jakie Pana/i zdaniem czynniki ograniczają lub utrudniają stosowanie nawożenia wapniowego przez rolników

(proszę wskazać max 3):

- brak środków finansowych na zakup nawozu wapniowego
 brak sprzętu w gospodarstwach do rozsiewania tego typu nawozów
 ograniczona dostępność tego typu nawozów
 brak firm świadczących usługi nawożenia nawozami wapniowymi
 mała skala produkcji w gospodarstwie (produkcja głównie na własne potrzeby)
 nadmierne rozdrobnienie gruntów (posiadanie dużej liczby działek o małej powierzchni)
 skargi sąsiadów niezadowolonych z pylenia podczas wapnowania
 brak następcy, a w konsekwencji rezygnacja z produkcji w ciągu 2-3 lat (więc nie warto inwestować)
 brak szkoleń/informacji na temat korzyści płynących z wapnowania gleb
 praktyki sąsiedzkie (nikt w okolicy nie wapnuje gleb)
 trudności związane z transportem nawozu na pole
 brak efektów lub zbyt długi okres oczekiwania na efekty wapnowania gleby
 nieformalny charakter lub krótki okres dzierżawy gruntów
 inne (jakie?) .....

9. Od 2019 roku realizowany jest „Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”, w ramach którego rolnicy mogą otrzymać dotację do zakupu wapna nawozowego lub środków wapnujących.

Pana/i zdaniem program ten:

- należy nadal kontynuować bez zmian
 należy kontynuować, poddając go jednak modyfikacji (proszę podać jakiej): .....
 nie znam tego programu, ale takie inicjatywy są potrzebne (proszę przejść do pyt. 12)
 nie znam tego programu, nie mam zdania (proszę przejść do pyt. 12)

10. Które z kryteriów przyznania dotacji do zakupu wapna nawozowego lub środków wapnujących (w ramach obecnie obowiązującego „Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”) stanowią w Pana/i opinii największą barierę dla rolników? (proszę wskazać max 3):

- limit powierzchni użytków rolnych
 limit pH gleby
 konieczność zakupu wapna nawozowego lub środków wapnujących zgodnych z wykazem ministerialnym
 elektroniczne wypełnienie wniosku przez rolnika o przyznanie dotacji

Operacja „Możliwości i bariery wykorzystania wapnowania gleb do poprawy efektywności ekonomicznej produkcji rolnej oraz ograniczenia eutrofizacji wód powierzchniowych” współfinansowana przez „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Umowa o dofinansowanie nr KSOW/6/2022/079

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

- skompletowanie wszystkich niezbędnych dokumentów/zaświadczeń/załączników
- wykonanie badania pH gleby
- uzyskanie faktury potwierdzającej zakup wapna nawozowego lub środków wapnujących
- kontrola prawidłowości wykorzystania dotacji w gospodarstwie, w tym wszelkich dokumentów z tym związanych
- uregulowanie opłat za korzystanie ze środowiska i/lub kar za przekroczenie warunków korzystania ze środowiska
- zachowanie określonych terminów zakupu i wysiewu wapna nawozowego lub środków wapnujących
- przestrzeganie zalecanej dawki czystego składnika wapna na 1 ha UR
- złożenie wniosku w wersji papierowej drogą pocztową lub osobiście w Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej
- inne (jakie?) .....

11. Czy w ciągu ostatnich 5 lat pracownicy Pana/i Instytucji byli zaangażowani w szkolenia dla rolników nt. potrzeb odkwaszania gleb?:

- tak, kilkakrotnie   tak, tylko raz   nie wiem   nie, ponieważ: .....

12. Czy Pana/i zdaniem rolnicy są informowani o konieczności kontrolowania odczynu gleby?:

- tak   nie   nie wiem

13. Czy kiedykolwiek informował/a Pan/i rolników o konieczności badania pH gleby i jej wapnowania?:

- tak, podczas szkoleń   nie, nie było takiej potrzeby
 tak, przy okazji innych spraw załatwianych przez rolnika   nie pamiętam

14. Proszę ocenić w skali od 1 (bardzo niska) do 10 (bardzo wysoka) potrzebę regularnego wapnowania gleb w Pana/i rejonie:

- 1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

15. Czy Pana/i zdaniem badanie pH gleb powinno być obowiązkowe i połączone z możliwością uzyskania dopłat rolnośrodowiskowych?:

- zdecydowanie tak   raczej tak   raczej nie   zdecydowanie nie   nie mam zdania

16. W jakich zakresach pH gleby Pana/i zdaniem, najlepiej przyswajane przez większość uprawianych grup roślin są mikro- i makroelementy?:

- < 4,5   4,5 do 5,5   5,6 do 6,5   6,6 do 7,5   7,6 do 8,5   nie wiem

17. Przy jakich wartościach pH gleby, najlepszą zdrowotnością oraz najwyższym plonem charakteryzują się zboża?:

- < 4,5   4,5 do 5,5   5,6 do 6,5   6,6 do 7,5   7,6 do 8,5   nie wiem

18. Czy Pana/i zdaniem kwaśny odczyn gleb przyczynia się do eutrofizacji wód powierzchniowych?:

- zdecydowanie tak   raczej tak   raczej nie   zdecydowanie nie   nie wiem

19. Co sądzi Pan/i o kwestii rozdrobnienia gruntów w Pana/i rejonie? (proszę wskazać max 3):

- nie wydaje się być istotna
- jest silnie zauważana i dyskutowana wśród rolników
- jest przyczyną porzucania uprawy ziemi
- skutkuje znaczącym obniżeniem dochodowości upraw
- ogranicza chęć inwestowania w nowoczesny sprzęt rolniczy
- utrudnia racjonalną gospodarkę nawozową

Operacja „Możliwości i bariery wykorzystania wapnowania gleb do poprawy efektywności ekonomicznej produkcji rolnej oraz ograniczenia eutrofizacji wód powierzchniowych” współfinansowana przez „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

*Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Umowa o dofinansowanie nr KSOW/6/2022/079*

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

20. Co sądzi Pan/i o scaleniu gruntów jako narzędziu poprawy struktury przestrzennej i warunków funkcjonowania gospodarstw? (proszę wskazać max 3):

- jest w moim środowisku narzędziem dobrze znanym
 jest praktycznie nieobecne w moim środowisku
 wymaga wiedzy na ten temat i promocji tego typu działań
 jest znane, ale nastawienie właścicieli gruntów do scaleń jest negatywne
 jest znane, ale nastawienie urzędników do scaleń jest negatywne
 jest oczekiwanym przez rolników zabiegiem urzędniowo-rolnym

21. Czy Pana/i zdaniem szersze zastosowanie nawozów wapniowych może zrekompensować zmniejszenie plonów będące skutkiem ograniczeń w stosowaniu NPK w myśl założeń Europejskiego Zielonego Ładu?

- zdecydowanie tak   raczej tak   raczej nie   zdecydowanie nie   nie mam zdania

22. W latach 2019-2023 z NFOŚiGW przeznaczono na dofinansowanie wapnowania gleb 300 mln zł.

Co Pan/i sądzi na temat dofinansowania stosowania nawozów wapniowych ze środków publicznych?

(proszę wpisać):

.....
.....
.....

Serdecznie dziękujemy za poświęcony czas i podzielenie się z nami swoją unikatową wiedzą.

W razie pytań/uwag zapraszamy do kontaktu mailowego lub telefonicznego z Kierownikiem projektu:
dr inż. Paweł Nicia, prof. URK (pawel.nicia@urk.edu.pl; tel.: 503-115-756)

Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Al. Mickiewicza 21, 31-120 Kraków

---

Operacja „Możliwości i bariery wykorzystania wapnowania gleb do poprawy efektywności ekonomicznej produkcji rolnej oraz ograniczenia eutrofizacji wód powierzchniowych” współfinansowana przez „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

*Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Umowa o dofinansowanie nr KSOW/6/2022/079*